

Wymagania edukacyjne śródroczne i roczne
zgodne z „Podstawą programową...”
Rok szkolny 2023/2024

Przedmiot:	Historia i terażniejszość (hit)
Klasy:	1f
Nauczyciele uczący:	mgr Bernadetta Górską
Poziom:	poziom podstawowy
Program nauczania:	B. Balica., Historia i terażniejszość. Zakres podstawowy., Program nauczania dla szkół ponadpodstawowych (liceum i technikum)., Wydawnictwo OPERON. Zgodny z podstawą programową 2022.
Podręcznik przedmiotowy:	B. Balica, Ł. Skupny., Historia i terażniejszość 1. Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych. Zakres podstawowy., Wydawnictwo OPERON 2023 - nr dopuszczenia 1201/1/2023

Podpis nauczyciela uczącego:

Bernadetta Górską

WYMAGANIA ŚRÓDROCZNE**- Zagadnienia z PP nr 1-11**

Ocena	Wymagania
dopuszczający (2)	Uczeń potrafi: wymienić najważniejsze fakty historyczne związane z historią wieku XX, umiejscowić je w czasie (podać datę) i przestrzeni (zaznaczyć na mapie); wymienić główne postacie historyczne oraz życia społecznego i połączyć je z wydarzeniami; wykazać powiązania faktów; opisać fakt stosując adekwatne pojęcia; wykazać się znajomością nazw i terminów
dostateczny (3)	Uczeń potrafi opisać: najważniejsze wydarzenia, genezę i przebieg głównych procesów społecznych i historycznych (demokracja, industrializacja, formowanie się nowoczesnych narodów), główne prądy umysłowe i ideologie, dorobek kultury polskiej, europejskiej i światowej; oceniać zjawiska wywierające wpływ na rozwój tożsamości narodowej; porównywać wydarzenia z różnych okresów historycznych; korzystać z różnych źródeł informacji (teksty źródłowe, podręczniki, mapy); zna wybitne postacie życia politycznego, gospodarczego i wojskowego; dostrzega rolę Polski i Polaków w dziejach;
dobry (4)	Uczeń potrafi: dokonać analizy źródeł historycznych oraz społecznych; porównywać informacje i wartościować je w celu wyjaśnienia problemu; dokonać syntezy i analizy tematycznej; formułować wnioski i własne oceny; opisać wydarzenia ukazując związki między faktami; wskazać przyczyny, następstwa i skutki wydarzeń i zależności między nimi; ukazać różne aspekty procesu historycznego oraz społecznego (polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturalne); analizować tempo zmian i ich wpływ na przebieg procesów światowych; stawiać pytania i szukać na nie odpowiedzi.
bardzo dobry (5)	Uczeń potrafi samodzielnie przedstawić i ocenić wybrane problemy historyczne i społeczne; przedstawić najważniejsze informacje oraz opinie (oceny) różniące się między sobą, formułować wnioski i własną ocenę; uzasadnić swoje stanowisko, ocenić przydatność źródeł do rekonstrukcji wydarzeń historycznych, rozwijać umiejętności korelacji międzyprzedmiotowej (historia, hit, wos, religia, etyka, język polski)
celujący (6)	Uczeń: opanował wymagania edukacyjne na niższe oceny szkolne (2-5); jest wybitnie kreatywny i zaangażowany w proces dydaktyczny oraz samorozwój; chętnie wykonuje prace dodatkowe w zakresie przedmiotu; może również reprezentować szkołę w konkursach, olimpiadach, turniejach przedmiotowych oraz tematycznych

Nr kolejny	<p style="text-align: center;">REALIZOWANE TREŚCI, ZGODNE Z „PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ...” MEiN</p> <p style="text-align: center;">DZIAŁ I. WIEDZA O PODSTAWACH ŻYCIA SPOŁECZNEGO.</p> <p style="text-align: center;">Uczeń:</p>
1.	- wyjaśnia, dlaczego człowieka rozumie się w tradycji jako „istotę społeczną” (animal sociale), charakteryzuje odgrywane przez niego role społeczne oraz znaczenie życia społecznego dla jego rozwoju i spełnienia;
2.	- wyjaśnia, w jaki sposób rozwijana w nowożytności koncepcja „umowy społecznej” różni się od tradycyjnego pojmowania naturalności więzi społecznych;
3.	- przedstawia klasyczne określenie dobra wspólnego (bonum commune) i charakteryzuje jego obecność we współczesnych doktrynach politycznych
4.	- wyróżnia podstawowe sposoby realizacji społecznego bytu człowieka: rodzinę, naród, państwo i związki państw; przedstawia specyfikę każdego z nich i ich komplementarność;
5.	- wyjaśnia znaczenie wspólnoty samorządowej; zna treść i genezę zasady pomocniczości jako fundamentu współczesnych państw i formułuje płynące z niej wnioski dla codziennego funkcjonowania;
6.	- wyróżnia wspólnoty i grupy tworzące się na podstawie podobieństwa pochodzenia, kultury, sposobu życia, interesów i sytuacji ekonomicznej, w tym zarówno narody, jak i inne grupy społeczne znajdujące się wewnątrz podstawowych społeczności ludzkich (np. klasy i warstwy społeczne, grupy zawodowe, wyznaniowe, narodowościowe);
7.	- wyjaśnia proces tworzenia się narodu oraz różnorodność kontekstów znaczeniowych tego pojęcia; wyjaśnia, na czym polega patriotyzm oraz czym różni się od szowinizmu i kosmopolityzmu; wskazuje przykłady postaw patriotycznych we współczesnym świecie
8.	- wyjaśnia znaczenie organizacji celowych (np. organizacje polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia) tworzonych przez ludzi dla realizacji ich wspólnych interesów i zadań;
9.	- wyjaśnia charakter wspólnot religijnych, ich odmienności związane z treścią wiary, kultem, nauczaniem moralnym i organizacją;
10.	- charakteryzuje państwo jako zorganizowane społeczeństwo (res publica) i wyjaśnia, jakie są podstawowe zadania państwa wobec jego obywateli oraz obowiązki obywateli względem ich państwa;
11.	- wymienia i charakteryzuje podstawowe atrybuty państwa oraz wyjaśnia, na czym polega racja stanu;

WYMAGANIA ROCZNE

- Zagadnienia z PP nr 1-11

oraz

- Zagadnienia z PP nr 12-22

Nr kolejny	REALIZOWANE TREŚCI, ZGODNE Z „PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ...” MEiN DZIAŁ I. WIEDZA O PODSTAWACH ŻYCIA SPOŁECZNEGO. Uczeń:
12.	- wymienia i charakteryzuje podstawowe atrybuty jednostek samorządu terytorialnego jako wspólnot lokalnych;
13.	- objaśnia różne modele relacji kościołów i innych związków wyznaniowych z państwem, ze szczególnym uwzględnieniem tradycji i współczesności Rzeczypospolitej;
14.	- przedstawia zarówno klasyczną typologię ustrojów politycznych ze względu na stosunek do dobra wspólnego i na sposób rządu (monarchia, arystokracja, demokracja oraz tyrania, oligarchia i ochlokracja), jak i współczesne przeciwstawienie demokracji i totalitaryzmu
15.	- wyjaśnia, na czym polega demokracja – zarówno w wersji klasycznej (jako sposób wyznaczania rządzących), jak i w wersji liberalnej (jako polityczny wyraz „suwerenności ludu”)
16.	- rozumie istotę prawa, wyjaśnia, czym jest prawo stanowione (lex) i jego związek z uprawnieniami (ius) obecnymi w niepisanych standardach, niezależnych od władzy prawodawczej; wie, na czym polega różnica między pozytywistyczną a prawnonaturalną koncepcją prawa
17.	- rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne, rodzinne, administracyjne i karne;
18.	- wyjaśnia podstawy i treść praw człowieka oraz ich związek z dziedzictwem cywilizacji zachodniej (inspiracje płynące z chrześcijaństwa oraz z nauki o prawie naturalnym sięgającej czasów grecko-rzymskich);
19.	- przedstawia zasady ogólne i katalog praw człowieka wynikające z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., sądowe środki ochrony praw i wolności w Rzeczypospolitej Polskiej oraz sposób działania Rzecznika Praw Obywatelskich
20.	- charakteryzuje sprawiedliwość jako moralny fundament ładu społecznego, wyróżnia sprawiedliwość społeczną, rozdzielczą i wymienną
21.	- rozumie znaczenie roztropności, społecznej komunikacji, sporu, dialogu, kompromisu, solidarności i pokoju społecznego
22.	- przedstawia powody tworzenia się związków międzypaństwowych i charakteryzuje unie państw na przykładzie nowożytnych dziejów Europy, odróżnia je od naturalnego pokrewieństwa narodów należących do określonych wspólnot kulturowych (np. narody Europy łacińskiej).

Uwaga: W toku edukacji realizowane będzie dostosowanie wymagań dla uczniów, stosownie do zaleceń zawartych w opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

**SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW,
HISTORIA I TERAŹNIEJSZOŚĆ W TECHNIKUM - kl. 1f
ROK SZKOLNY 2023/2024**

mgr Bernadetta Górka

FORMA SPRAWDZENIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW	BADANE KOMPETENCJE UCZNIÓW	UWAGI - dla uczniów z dysfunkcjami
Wypowiedź ustna.	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzana na lekcjach bieżących i powtórzeniowych, - sprawdza wiedzę i umiejętności w zakresie przewidzianym Podstawą Programową oraz wymaganiami edukacyjnymi - obejmuje zakres materiału dotyczący całości przerabianego aktualnie działu tematycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiedź w prostej formie i w ograniczonym zakresie - materiał dzielony na mniejsze części
Wypracowania pisemne- testy tematyczne, - pisemne prace przekrojowe (sprawdziany), - krótkie kartkówki	<ul style="list-style-type: none"> - sprawdzają znajomość treści programowych z kolejnych działów tematycznych, - kontrolują stopień opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu, - określają umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie, z uwzględnieniem własnych przemyśleń, opinii i sądów, - zapowiadane tydzień wcześniej wraz ze stosowną adnotacją w dzienniku elektronicznym, 	<ul style="list-style-type: none"> - wydłużony czas pracy lub ograniczona liczba pytań
Prace pisemne oparte o analizę różnorodnych źródeł – tematyczne ćwiczenia dydaktyczne, z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania	<ul style="list-style-type: none"> - sprawdzają umiejętność pracy ucznia z materiałem źródłowym (np. tekst źródłowy, tabele, wykresy, schematy, materiał oglądowy), a w szczególności poprawną jego charakterystykę i interpretację oraz właściwe formułowanie odpowiedzi na dotyczące go pytania, - kontrolują biegłość rozumienia genezy, przebiegu i skutków wydarzeń historycznych; umiejętność logicznego formułowania wniosków oraz uzasadniania własnego stanowiska, - kontrola stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności poznanych na lekcjach i nabytych w toku pracy własnej oraz kontrola zdolności ich zastosowania do rozwiązywania zadań i ćwiczeń praktycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - wydłużony czas pracy i bez rywalizacji czasowej

Ocena aktywności podczas zajęć dydaktycznych.	- sprawdza zaangażowanie ucznia w przebieg procesu dydaktycznego podczas zajęć lekcyjnych (praca indywidualna pod kierunkiem nauczyciela oraz praca grupowa).	- ocena zaangażowania na lekcji
Samodzielna praca pozalekcyjna i pozaszkolna ucznia (projekt edukacyjny, prace domowe, referaty tematyczne, prezentacje multimedialne, portfolio, aktywność społeczna itd.)	- określają zdolność ucznia do samodzielnego i twórczego korzystania z różnych, pozaszkolnych źródeł informacji –w tym również środków masowego przekazu (radio, telewizja, prasa, internet) oraz środków multimedialnych, - oceniają zdolności ucznia w zakresie zastosowania przez niego wiedzy i umiejętności nabytych w toku procesu dydaktycznego oraz pozalekcyjnej i pozaszkolnej pracy własnej do realizacji konkretnych zadań praktycznych, - kontrolują poprawność sporządzania przypisów oraz bibliografii samodzielnej pracy pisemnej	- ocena aktywności w podejmowaniu jakichkolwiek prac dodatkowych, na poziomie indywidualnych możliwości ucznia
Udział w konkursach przedmiot. i tematyczn. (szkolnych i pozaszkolnych).	- ocena pracy dodatkowej wykonanej przez ucznia w zakresie przewidzianym „Podstawą programową” MEN-u lub wykraczającej poza ten zakres, - reprezentowanie szkoły na zewnątrz	- ocenianie adekwatne do możliwości i zdolności ucznia